

Hoe gaat PPF APG om met duurzaamheidsrisico's?

Inleiding

De SFDR verplicht PPF APG om op verschillende manieren informatie openbaar te maken. In dit document leggen we uit hoe wij duurzaamheidsrisico's integreren in ons beleggingsbeleid en beleggingsbeslissingen. Dit betekent dat we kijken naar mogelijke negatieve effecten van duurzaamheidsrisico's op beleggingen. Op basis van dit beleid integreren we duurzaamheidsrisico's in onze pensioenregeling. Deze uitleg moet gelezen worden als precontractuele informatie.

Let wel, zowel duurzame als niet-duurzame beleggingen zijn potentieel blootgesteld aan duurzaamheidsrisico's.

Risicomanagement beleid

PPF APG heeft integraal risicomanagement ingericht. Dit beleid draagt bij aan het op een beheerste en integere wijze realiseren van de strategie en doelstellingen van het fonds. Een onderdeel van het integraal risicoraamwerk is de risicotaxonomie, waarin PPF APG de onderkende risico's beschrijft. ESG-risico maakt onderdeel uit van de risicotaxonomie. Bekijk [hier](#) onze Abtn voor meer informatie.

Risico management voor duurzaamheidsrisico's vindt plaats aan de hand van het COSO ERM raamwerk uit 2017. De uitwerking omvat de gehele risicomanagementcyclus: 1. het, op basis van de doelstellingen van het fonds en risicohouding, opstellen van de strategie, 2. het identificeren van risico's, 3. het analyseren van risico's, 4. het opstellen van beheersmaatregelen, 5. de uitvoering, monitoring en rapportage over risico's en beheersmaatregelen, 6. het evalueren van het risicobeleid.

Voor elk risico in de risicotaxonomie heeft PPF APG een risicohouding, risicobereidheid en risicotolerantiegrens vastgesteld.

- De risicohouding is een kwalitatieve benadering van hoe het fonds aankijkt tegen het lopen van risico's. Voor de risicohouding hanteren wij een vijfpuntschaal die varieert van avers (het vermijden van risico's) tot open (het nemen van gerechtvaardigde risico's).
- De risicobereidheid betreft de mate waarin PPF APG bereid is risico's nemen om haar doelstellingen te behalen.
- De risicotolerantiegrenzen en risico-indicatoren zijn de uitwerking van de risicobereidheid.

Identificatie van duurzaamheidsrisico's en risicohouding

PPF APG neemt ESG-risico, oftewel duurzaamheidsrisico's, integraal mee in het beleggingsbeleid en beleggingsbeslissingen. In het [Verantwoord Beleggen beleid](#) beschrijven we de kernpunten van ons beleid voor duurzaamheid. PPF APG zoekt een optimale verhouding tussen rendement en risico, rekening houdend met kosten en duurzaamheid.

De SFDR art. 2(22) definieert het duurzaamheidsrisico voor beleggingen als “een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch (milieu), sociaal of governance gebied die, indien ze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan veroorzaken”.

PPF APG definieert ESG-risico als “het risico dat het fonds onvoldoende rekening houdt met het milieu, mensenrechten of bedrijfsethiek”. We hanteren een risicohouding van ‘flexibel’ voor mogelijke financiële impact van ESG-risico en ‘minimalistisch’ voor mogelijke reputatie impact van ESG-risico.

Analyseren en beoordelen van duurzaamheidsrisico’s en de mogelijke impact op het rendement

Als onderdeel van een beleggingsbeslissing identificeert en beoordeelt de vermogensbeheerder APG de materialiteit van duurzaamheidsrisico’s. Afhankelijk van de beleggingscategorie kan de, momenteel kwalitatieve, beoordeling van de materialiteit van duurzaamheidsrisico’s verschillen. Als gevolg van de uitdagingen en beperkingen rondom data voor duurzaamheidsrisico’s is het nog niet mogelijk om voor alle duurzaamheidsrisico’s een financiële impact te bepalen. Inzicht in het effect van duurzaamheidsrisico’s zal na verloop van tijd toenemen naarmate er meer en betere data beschikbaar komen.

Voor het identificeren van duurzaamheidsrisico’s gebruikt de vermogensbeheerder een raamwerk om tot een kwalitatieve inschatting van de mogelijke impact op het rendement te komen. Dit raamwerk van maakt gebruik van de Materiality Map van de Sustainability Accounting Standards Board (SASB) in combinatie met data van Sustainalytics over duurzaamheidsrisico’s voor landen. In de Materiality Map wordt voor duurzaamheidsrisico’s op het niveau van industrieën een inschatting gemaakt of een risico een mogelijke materiële impact kan hebben op de waarde van een bedrijf actief in die industrie. Alle beleggingen zijn onderdeel van de materialiteitsanalyse. Het kan echter voorkomen dat er minder detail informatie beschikbaar is voor beleggingen beheert door externe managers.

In het raamwerk zijn de duurzaamheidsrisico’s gegroepeerd in vijf ‘dimensies’. Elke dimensie meet minimaal vijf duurzaamheidsrisico’s. De onderstaande tabel toont de resultaten van de analyse voor de totale portefeuille. Daarnaast delen we per dimensie drie duurzaamheidsrisico’s. De dimensie Milieu omvat onder andere duurzaamheidsrisico’s die betrekking hebben op klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit. Binnen een dimensie kunnen de resultaten voor de onderliggende risico’s uiteenlopen. Dit komt vooral door de grote diversiteit en spreiding van de beleggingen. Door diversificatie tussen beleggingen en risico’s neemt op totaal portefeuilleniveau de mogelijk impact van duurzaamheidsrisico’s op het rendement af.

Resultaten materialiteitsanalyse volgens raamwerk		
Dimensie	Materialiteit	Voorbeelden van risico’s
Milieu	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> · Energiebeheer · Broeikasgasemissies · Afval & afvalwaterbeheer
Sociaal Kapitaal	Laag	<ul style="list-style-type: none"> · Gegevensbeveiliging · Toegankelijkheid & betaalbaarheid · Verkooppraktijken

Menselijk Kapitaal	Laag	<ul style="list-style-type: none"> · Betrokkenheid, diversiteit & inclusie van medewerkers · Veiligheid & gezondheid van medewerkers · Werkloosheid
Bedrijfsmodel & Innovatie	Laag	<ul style="list-style-type: none"> · Productontwerp & levenscyclus management · Fysieke impact van klimaatverandering · Toezicht op toeleveringsketen
Leiderschap & Bestuur	Laag	<ul style="list-style-type: none"> · Bedrijfsethiek en integriteit · Inspelen op systemisch risico · Anti mededingingsgedrag

Indien de vermogensbeheerder een risico aanmerkt als materieel, dan wordt er gekeken of het risico past binnen de risicohouding van PPF APG. Mogelijk zijn er aanvullende beheersmaatregelen noodzakelijk, of wordt er afgezien van de belegging. Als onderdeel van deze afweging wordt ook gekeken naar de andere risico's en de aspecten kosten, rendement en duurzaamheidsprestaties.

Om na de beleggingsbeslissing op periodieke basis de risicobeoordeling en monitoring uit te voeren voor de totale portefeuille heeft PPF APG diverse Key Risk Indicators (hierna: KRI's) vastgesteld. Op basis van deze KRI's en (kwantitatieve) risicotolerantiegrenzen vindt op reguliere basis monitoring en toetsing van duurzaamheidsrisico plaats. Een deel van deze KRI's maakt gebruik van de resultaten van een door de vermogensbeheerder ontwikkelde tool voor duurzaamheidsrisico's. Als onderdeel daarvan wordt de hierboven genoemde Materiality Map verrijkt met belegging specifieke data om inzicht te verkrijgen in de mate van risicobeheersing door een bedrijf.

Het streven is om in de nabije toekomst aanvullende KRI's te implementeren specifiek gericht op de financiële impact van klimaat gerelateerde risico's op de waarde van de beleggingen.

Beheersing van duurzaamheidsrisico's

Voor het beheersen en mitigeren van duurzaamheidsrisico's wordt met name gebruik gemaakt van bestaande (beleids)instrumenten. Als onderdeel van ons beleid wordt de blootstelling aan en impact van duurzaamheidsrisico's al gedeeltelijk gereduceerd. Op hoofdlijnen doen we dit op de volgende manieren:

- Als onderdeel van het beleggingsbeleid bepalen we onder andere de asset allocatie. Hiermee spreiden we onze beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, sectoren en landen. Dit maakt de portefeuille niet alleen minder kwetsbaar voor specifieke markt-, sector- of regio-gerelateerde ontwikkelingen, maar we verwachten dat dit ook de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's vermindert.
- Als onderdeel van het beleid voor Verantwoord Beleggen houden we voor alle beleggingen rekening met duurzaamheidsrisico's en wordt de blootstelling middels Verantwoord Beleggen instrumenten beperkt. Het gaat dan om instrumenten zoals uitsluiting, insluiting, stemmen, landenbeleid, en engagement. Meer concreet betekent dit bijvoorbeeld;
  - Op het gebied van klimaatverandering dat we ons committeren aan concrete doelstellingen en plannen voor 2030, bijvoorbeeld een reductie van de CO₂-voetafdruk en afbouwen van beleggingen in de winning van kolen en teerzand. Zo draagt PPF APG bij aan het Klimaatakkoord van Parijs, en reduceert het tegelijkertijd zijn blootstelling naar duurzaamheidsrisico's.
  - Dat we van bedrijven waarin wij beleggen verwachten dat zij handelen in lijn met belangrijke (inter) nationale richtlijnen voor milieu, arbeidsomstandigheden voor werknemers en samenleving, zoals de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de United Nations Guiding Principles for Business and Human Rights (UNGPs).

Monitoring en evaluatie van duurzaamheidsrisico's

Het beleid wordt opgesteld door PPF APG en uitgevoerd door de vermogensbeheerder. Monitoring vindt plaats middels periodieke rapportages, bijvoorbeeld over de KRI's, waarover we worden geïnformeerd. Op die manier worden duurzaamheidsrisico's in de portefeuille, ook nadat er belegd is, op regelmatige basis geëvalue